

Una història de bellesa

Denise Desautels

Amb una frase, que hauria d'haver estat empassada de seguida, una sola, modesta, fins i tot foradada frase, n'hi va haver prou. Una patcada de plom al forat de la teva orella, i tu hi caus, papallona meva, aquest migdia d'octubre, com caiguda del cel, en un parany, atordida, com diem, sola contra tots, irreparablement sola. Fins a l'abandonament. Malgrat aquesta disfressa de carícies, que dia a dia s'espesseïa. Sola, amb els teus ulls que s'allunyaven, enfebrats per una imprevisible esperança. Oh! l'esperança a qualsevol preu. Un llac al bell mig teu, abundant i obstinat, entre colors de bedoll i temptacions senzilles: dreta, dos o tres passos, el teu avenç vertiginós damunt l'herba, dreta, en la lleugeresa de l'albada,

□

la planta dels peus lliscant, sostinguda per un somni de miracle, damunt un paisatge flonjo, tu vigorosament dreta, el teu cos als quatre vents, les teves ales, i una corrua de primaveres i de gestos elementals que tornen a prendre vida entre objectes domèstics, en el desenvolupament ininterromput dels segons. Sola, papallona meva, amb els teus ulls de buda a l'ombra, immersos, que fabricaven un futur infinit, els teus ulls que mai no arribarien a seguir fins allà. T'abismaves en l'observació de les teves darreres nits, les darreres estelades, la darrera lluna minvant, i la veu t'acompanyava els ulls. Comptaves les hores, els segons, les petites joies que et restaven,

□

comptaves, amb la intenció d'alentir el pas fins al miracle, la teva vida que feia meandres, els teus malucs en guàrdia, negant secretament la seva anarquia, comptaves, amb la dolçor de la precaució en la veu, essencial per a la teva cameta boja, còmica, que et resistia, que et calia amanyagar fins al miracle. Una dolçor manllevada que no se t'assemblava gens. Contra tota previsió, llevat de la teva esperança, somreïes. Sísif feliç, sola enfront la desmesura del buit, voluntariosa fins a l'eufòria, i el teu somriure surava enmig de la teva veu, dels ulls, ja arribaria, sí, ja t'arribaria la resurrecció suspesa en els blancs de la frase. Però alguna cosa coixejava, la terra era massa bella vista de tan lluny.

□

Fins i tot el ciment era bonic, fins i tot el fang, els gossos, els complots, els crits, l'inacabable desordre dels carrers, el fred, les botzines, les cases inclinades, les olors desagradables dels carrerons, fins i tot la pobresa, la pols, les presons, fins i tot les runes del parc, la brutícia, fins i tot envellir era bonic. Massa bonic. Trاسبalsador. Mai no s'arribava a seguir la cadència de la teva veu ardent, que feia eco en aquest museu d'esplendors terrenals en què el futur s'esllanguia i prenia un color transversal. Així s'arreglaven els fragments del cor i, al fons dels teus ulls que s'allunyaven, la bellesa que embolcallava tot allò humà acabava per fer-se enrere, per desentendre's després totalment del ciment, del fang, dels gossos,

□

dels crits, de les botzines, de la brutícia... la bellesa s'alçava, i amb ella el projecte d'endur-se-te'n, de capturar-te d'alguna manera, i tu deies, i xisclaves «no», i la teva cameta boja dipositava la seva tragèdia en la xiscladissa. Igual com s'abandonen les armes. Acabaves per adormir-te travessada per la boira de la teva darrera cambra, el teu cos cada vegada més absent, els malucs blocats dins la seva armadura de bellesa, mentre els fantasmes de la teva nit avançaven, et deformaven el rostre, davant de fragments de cor mal collats, i els fantasmes t'introduïen sota les parpelles un avantgust de la teva fi, la teva darrera fotografia, el teu cos inversemblant de desembre, el teu cos que amollava, que s'abandonava i es refermava en la seva darrera abraçada,

□

refredant-se, refredant-se a poc a poc, fins a desaparèixer com fum, un matí. De nit en nit, la mateixa estratègia, la malaltia avançava, sorneguera, centellejant, i desenrotllava els seus miratges, un a un, tants prodigis al fons dels teus ulls captius que s'allunyaven, que mai no se'ls arribaven a seguir, i així en la teva veu que mai més ja no seria la teva, inútilment alentida, sense seqüeles, la bellesa en quallava l'impuls i es quallava com un mal d'ull, amb el seu desig de capturar-te, i davant la teva darrera resistència cedia un altre cop, aturava l'impuls, retrocedia als quatre cantons del teu cos, s'esmussava, et collava al forat del teu darrer llit. Escorxada Sísif meva, en la teva son se sentia plorar la teva vida, la teva esperança.

□

Acarades, la petita i la gran

És de nit, papallona meva, i jo sóc aquí, en llibertat provisional, habitant dins el capoll de la nit on la llum artificial m'encercla de negre. Fàcilment identificable, fins i tot d'esquena, i subtilment decantada vers la dreta, asseguda, diguem-ne, damunt d'una cornisa com si fos un moll, amb les cames devorades pel buit, tot esperant, enfront l'infinit ridícul d'un mur ocre, ben a prop d'aquest infinit que la nit atansa vers ella, fent-se el fatxenda als meus ulls, i em turmenta. Identificable malgrat aquest buit de tu en el meu cap, sota el barret blanc de l'infantesa. Car m'ha calgut prendre't, aspirar-te, absorbir-te, engolir-te en el fons de la buidor d'aquestes hores, aquests milers de segons que han anat caient sense tu, sonsors,

□

els segons, des de desembre, cadascun com un esquellot, cadascun com un final teu, llàgrimes fixes que desgranen les seves falses notes en aquest forat del meu cap. Identificable amb els meus braços que es bressolen inútilment, immòbils en el seu aïllament d'estàtua. Abolida tota distància per la llum artificial de la nit, el meu pensament s'esclafa contra el mur i em retorna, suspecte, cridanera, atrapada en una ratera, entre dos focs, vigilada pel proper i el llunyà, culpable, sí, culpable d'empetitir la humanitat que sofreix fins a la teva sola fi, el meu cap foradat per la teva fi, sempre activa amb les seves imatges sorolloses, però que cada nit fa confluïr al fons de l'abisme, les seves velles aigües

□

universals que aprofiten l'ocasió, la teva mort, la teva mort recomençada incessantment, per saltar fins a la cornisa i després tornar a atrapar-te en aquest forat del meu cap. D'una banda, la teva fi i, de l'altra, la pel·lícula fantasma del món. Tan properes, l'una de l'altra, aquestes històries, que gairebé es toquen. Encerclada per la foscor, respiro malament, confrontada entre les provocacions del món i la insensatesa del mot *fi*, i tu a qui sento, i el després, el després de tu, el després de la

guerra, el després de la vida, la pau, la confusió, el fossar, el no-res en el centre del qual tu sures des de desembre, banyista que sura entre d'altres. M'indigno, enganxada en la teva petita història que no desapareix, aquesta nit, engolida per la gran. Acarades, la petita i la gran,

□

com en un ring, quantitats desigualment considerades pels segles futurs, desigualment dotades per la devastació i la commiseració. Tu mateixa, papallona meva, enfollida fins al final pels recursos inexhauribles de les grans xifres, que ens atiem a augmentar, a comptar i comptar, amb una saviesa increïble de remordiments, per tornar a augmentar un altre cop, com si l'explicació ja no fos suficient, com si la mort anés de baixa. Malgrat que els recomptes parlen per ells mateixos, els darrers inventaris xifrats esgarrifen, és una bogeria les fogueres i cendres que la gran història pot arrossegar, com un riu enorme, que no desemboqués mai en el mar, que deixés les seves aigües enfollides i les seves brutícies

□

expandir-se i negar la terra. Tu no dones el pes, papallona meva. Petita, massa petita, impossible de trobar en aquest gran riu. Ets morta, realment morta, és incontestable, ara bé, en aquell moment eres l'única que moria, vigilada de prop, bressolada, engalanada fins al final, empolainada per a la teva darrera hora, damunt d'un llençol massa blanc, en un combat massa petit. Tu mateixa, hi estaràs d'acord, enfollida sense parar per la teva mateixa lassitud, tement el pitjor, a prop del fàstic, enfront els minuciosos informes dels fets, de les imatges, dels mots de la devastació. Recorda-te'n, cada misteri dolorós, cada illot de despulla t'embrollava la veu. Milers

□

de segons més tard encara et vetllo, encerclada pel negre, turmentada pel teu darrer rostre, les meves mans pertot, pel teu front, pels pòmuls, per la boca fins aleshores golafre per tal d'alentir-ne la despintura, les meves mans enceses contra l'avenç terrible de la teva blancor, després d'una manera natural, perquè no cal dir-ho, atacada per les metamorfosis del teu rostre, manllevant a uns desconeguts els seus trets, repetitius i monòtons, tan semblants en la seva manera d'esborrar-se; manllevant tot allò que en aquest dolorós còctel humà pogués uniformitzar el proper i el llunyà rostre que sofreix, sofrint per no res, de pura pèrdua, i morint sol, solitari, malgrat el pes del nombre.

Tomba de Lou. Vic: Eumo; Cafè Central, 2011

Translated by Antoni Clapés